

ת"פ 48010/02/10 - בר נאור בע"מ נגד מדינת ישראל - רשות המיסים - אגף המכס ומע"מ, דניאל בייר

בית משפט השלום באשדוד

ת"פ 48010-02-10 מדינת ישראל נ' בייר

בפני כבוד השופטת עדי אייזדורפר

מבקשת בר נאור בע"מ ע"י ב"כ עו"ד אבידן רומנוב

נגד

משיבים

1. מדינת ישראל - רשות המיסים - אגף המכס ומע"מ ע"י פרקליטות מחוז דרום - אזרחי 2. דניאל בייר ע"י ב"כ עו"ד עקיבא פוזנר

החלטה

1. בפניי בקשה לעיין בתיק ביהמ"ש בהתאם להוראות תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים) תשס"ג - 2003 (להלן: "התקנות").

2. בין המבקשת למשיב 2 (להלן: "המשיב") מתנהלים הליכים בבית הדין האזורי לעבודה, שעניינם תביעה אשר הגיש המשיב בחודש דצמבר 2017 נגד המבקשת, מעסיקתו בעבר.

3. ב"כ המבקשת פנה בבקשה לעיין בתיק בית המשפט שבכותרת, במסגרתו הוגש כתב אישום כנגד המשיב על ידי המחלקה לחקירות מכס ומע"מ.

לטענת המבקשת, העיון נדרש לצורך ניהול התביעה המתנהלת בבית הדין לעבודה, שכן בדעתה להגיש כראיה חלק מן החומר המצוי בתיק שבכותרת, ובעיקר - לצורך הפרכת טענות שעלו על ידי המבקש בהליך בביה"ד לעבודה, ובעיקר טענתו כי קודם למעצרו בעניין הקשור במבקשת, מעולם לא נעצר על ידי המשטרה.

המבקשת ציינה, כי למדה על קיומו של התיק שבכותרת מן המאגרים המשפטיים ומאמצעי התקשורת, בין היתר - אתרי חדשות, כך שקבלת הבקשה לעיין בתיק לא תביא לפגיעה בשמו הטוב של המשיב, שכן כאמור, ממילא פרטים על התיק פורסמו באמצעי התקשורת ובמאגרים המשפטיים.

4. המשיב התנגד לבקשה וטען, כי המדובר בהליך חסוי לציבור, אשר התנהל בתקופה שאינה רלוונטית למחלוקת בין הצדדים, המבקשת לא העלתה כל טעם המצדיק להתיר לה לעיין בתיק וכל רצונה הוא לפגוע בשמו במסגרת ההליך המתנהל בין הצדדים בביה"ד לעבודה.

5. המשיבה 1 (להלן: "המשיבה") טענה כי על בית המשפט להגביל את העיון בתיק אך ורק לפסק הדין וזאת בשל הצורך לאזן בין בקשת המבקשת לאינטרסים נוספים, וביניהם הזכות לפרטיות וחובת החיסיון של רשות המיסים, והפנתה סעיף 2א231 לפקודת המכס [נוסח חדש] לפיו:

2א231. (א) לא יגלה אדם ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצוע פקודה זו, אלא בהתקיים אחד מאלה:

(1) שר האוצר התיר לגלותה;

עמוד 1

(2) המידע נדרש לרשות המכס או לרשות מוסמכת לשם ביצוע פקודה זו או ביצועו של חוק אחר המסדיר ייבוא או ייצוא של טובין או פיקוח על טובין מיובאים או מיוצאים, או התקנות לפיהם, במקרה ובמידה שנדרש; בפסקה זו, "רשות מוסמכת" - כהגדרתה בסעיף 2(א) לפקודת הייבוא והייצוא;

(3) נדרש לגלותה בהליך משפטי לפי פקודה זו או חוק מסים כמשמעותו בחוק לתיקון דיני מסים (חילופי ידיעות בין רשויות המס), התשכ"ז-1967;....

לטענתה, קבע המחוקק בחוקי מס שונים חיסיון גורף, אשר אינו ניתן להסרה אלא בתנאים המנויים בו. החיסיון נועד להגן הן על הנישום מפני חשיפת הכנסותיו או סודותיו המסחריים, הן על צדדים שלישיים, שהעידו או נחקרו בתיק זה, וכן לאפשר לרשויות המס לגבות מס אמת המגיע מהנישום. הטלת החיסיון מאפשרת את פעילותה התקינה של מערכת גביית המיסים במדינה.

המשיבה טענה, כי מטרת המבקשת תהא מושגת גם מעיון בפסק הדין בלבד, שכן די בכך על מנת להוכיח את העובדה כי המשיב נחשף כבר בעבר להליכים פליליים.

6. המבקשת בתשובתה שבה וטענה כי המסמכים נדרשים לה לצורך הגעה לחקר האמת והפרכת טענות המשיב בתביעתו בבית הדין האזורי לעבודה, וכי ברצונה להגיש לבית המשפט את מסמכי המעצר המצויים בתיק דנן, לצורך הפרכת טענותיו.

דין והכרעה

7. סוגיית התרת עיון בתיקי בימ"ש, ע"י מי שאינו צד להליך, מוסדרת בתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים) תשס"ג - 2003 (להלן: "התקנות"). נקודת המוצא קבועה בתקנת משנה (א), ולפיה:

"כל אדם רשאי לבקש מבית משפט לעיון בתיק בית משפט... ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין".

בהמשך, מתוות התקנות את מסגרת השיקולים אותם ישקול ביהמ"ש בעת בחינת בקשה להתיר עיון, כמפורט בתקנת משנה (ד): עניינו של מבקש העיון, עניינם של בעלי הדין ושל מי שעשו להיפגע מן העיון, וכן סבירות הקצאת המשאבים הנדרשת על מנת לאפשר את העיון.

כמו כן, בהתאם לתקנות משנה (ו), רשאי ביהמ"ש ליתן הוראות ולקבוע תנאים ביחס להיקף העיון, בהתחשב באיזון שבין זכות העיון לבין הפגיעה העשויה להיגרם לבעל דין בשל העיון, כמו גם בהקצאת המשאבים הנדרשת, המתחייבת מהתרת העיון.

בע"א 8849/01 פקיד שומה למפעלים גדולים נ' פז גז חברה לשיווק בע"מ (20.11.2006), עמד ביהמ"ש העליון על המבחן התלת שלבי, אותו יש לבחון, בעת דיון בבקשה להתיר לצד שלישי, לעיון בתיק בימ"ש. מבחן זה גובש בפסיקה, תוך הכרה בעקרון פומביות הדיון כעקרון חוקתי, שהינו עקרון יסוד במשטר דמוקרטי. יחד עם זאת, בדומה לעקרונות יסוד אחרים, יתכנו מצבים שבהם יתעורר הצורך לאזן בין עקרונות מתנגשים, בהיותם של העקרונות - יחסיים (השווה בג"צ 5917/97 **האגודה לזכויות האזרח נ' שר המשפטים**, (8.10.09)).

ראשית, על פי לשון התקנה, יש לבחון האם העיון אינו אסור על פי דין.

בהנחה שאין איסור בדין על העיון, יש לבחון האם העיון מוצדק, תוך שנקודת המוצא הינה כי יש לאפשר את העיון, והנטל להוכיח כי העיון אינו מוצדק מוטל על הטוען לכך.

ככל וימצא כי העיון מוצדק, יש לבחון כיצד ניתן להגשים את מטרת העיון באופן כזה שהאינטרסים והזכויות של מתנגדי העיון יפגעו באופן מידתי, תוך שימת לב להקצאת המשאבים הנדרשת על מנת לאפשר העיון.

8. מן הכלל אל הפרט.

בענייננו, אין בנמצא איסור בדין, אשר יש בו כדי למנוע את העיון בתביעה. לא ניתנה כל החלטה המורה על ניהול ההליך בדלתיים סגורות, לא ניתן צו איסור פרסום או כל החלטה אחרת המגבילה את הכלל בדבר פומביות הדין. ההליך הפלילי שהתנהל במסגרת תיק זה, בדלתיים פתוחות - הסתיים, והעובדה כי המדובר בתיק פלילי אינה משליכה על ההחלטה בבקשה לעיין בתיק, ככל שלא ניתנה בו החלטה בעניין הגבלת הפרסום.

טענת המשיב 2 כי המדובר בהליך חסוי שגויה, שכן העיון מתבקש בהליך שהתנהל בבית המשפט, בדלתיים פתוחות, להבדיל מהליך החקירה בפני הרשויות. פקודת המכס אומנם קובעת כי לא יגלה אדם ידיעת שהגיעו אליו אגב פקודה זו, אלא אם נדרש לגלותה בהליך משפטי לפי פקודה זו, אולם החיסיון האמור מתייחס לחקירת המכס.

ועוד. התיק שבכותרת הסתיים בהסכמה, מבלי שנשמעו ראיות ומבלי שהוצג בפני בית המשפט חומר חקירה, אשר הינו חסוי בהתאם לסעיף 142 לחוק מע"מ, ומשכך, אין חשש כי תיק החקירה של רשות המכס יוצג לעיון המבקשת, תוך פגיעה באינטרסים הנתענים על ידי המשיבה, וביניהם, נזק שעלול להיגרם לבעלי דין או לצדדים שלישיים, אשר העידו או נחקרו בתיק זה או חשיפת הכנסותיו או סודותיו המסחריים של נישום.

9. אשר להצדקת העיון, הרי שהנטל להוכיח כי העיון אינו מוצדק, מוטל על הטוען לכך. ודוק, עיקר מטרת בחינת השאלה האם העיון מוצדק אם לאו, הינה לשם עריכת איזון בין עקרון פומביות הדין לבין הזכות לפרטיות. מקום שבו הפגיעה בפרטיות כה חמורה, יגבר הצורך להגן עליה, וליתן לה עדיפות על פני מימוש עקרון הפומביות. בענייננו, אין די בטענת המשיב כי מטרת המבקשת לפגום בשמו הטוב של המשיב, על מנת להביא למסקנה כי מדובר בעיון שאינו מוצדק. לא מצאתי ממש בטענה זו ודאי בהתחשב בפגיעה שנגרמה ממילא מעצם פרסום בתקשורת ובאתרים משפטיים שונים.

10. עם זאת, ובהתחשב באמור בתגובת המשיבה, נראה כי ניתן להגשים את מטרת העיון תוך פגיעה מינימלית ככל הניתן בזכות המשיב לפרטיות, בכך שיקבע כי המבקשת לא תוכל לעשות שימוש במידע שיגיע לידיה כתוצאה מן העיון, אלא במסגרת התביעה המתנהלת בין הצדדים בביה"ד לעבודה, בלבד.

11. באשר להקצאת המשבים הנדרשת על מנת לאפשר העיון, הרי שאין מדובר בדרישה המצריכה השקעת משאבים בלתי סבירים לצורך היענות לה.

12. סוף דבר, לא עלה בידי המשיבים להצביע על נימוק המצדיק את מניעת העיון המבוקש.

משכך, המבקשת רשאית לעיין בתיק ביהמ"ש, תוך שמובהר כי באפשרותה לעשות שימוש במידע שיגיע לידיה כתוצאה מן העיון כאמור, במסגרת התביעה המתנהלת בין הצדדים בביה"ד לעבודה בלבד.

13. למען הסר ספק מובהר כי העיון מתייחס לתיק שבכותרת בלבד, ואין בהחלטה זו כדי לקבוע קביעה

כלשהי ביחס לתיקים אחרים, ובכלל זה תיק המעצר, אשר התנהלו בעניינו של המשיב, ככל והתנהלו כאלה.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תשע"ח, 10 יולי 2018, בהעדר הצדדים.